

UCHWAŁA

Dnia 6 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Paweł Wojciechowski

Protokolant Marta Brzezińska

z udziałem X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku i jej obrońców: adwokata P. M. i adwokata R. K., po rozpoznaniu, na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 6 czerwca 2023 r., zażalenia Prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2023 r. sygn. akt I ZI 39/22

I. utrzymuje w mocy zaskarżoną uchwałę;

II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sygn. akt II ZIZ 4/23

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w W. w dniu 21 września 2022 r., w sprawie o sygn. akt [...], wystąpił z wnioskiem o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku, z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nią przestępstwa umyślnego z art. 35 ust. 1 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, polegającego na tym, że w okresie do dnia 3 września 2021 r. w J. na terenie posesji przy ul. [...], utrzymywała psa w typie [...] w niewłaściwych

warunkach bytowania, w stanie rażącego zaniedbania oraz niechlujstwa, bez odpowiedniego pokarmu i wody przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla jego gatunku. Ponadto prokurator wniósł także o zezwolenie na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie do Prokuratury Rejonowej w W. oraz na badania psychiatryczne w Poradni Zdrowia Psychicznego w W. X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku w sytuacji, kiedy dobrowolnie nie stawi się na wezwanie organu procesowego i nie usprawiedliwi swojej nieobecności.

Uchwałą z dnia 31 stycznia 2023 r. Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej:

1. odmówił zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku za wskazany we wniosku czyn;
2. pozostawił bez rozpoznania wnioski Prokuratora Rejonowego w W. z dnia 21 września 2022 r., w sprawie o sygn. akt [...], w przedmiocie zezwolenia na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie do Prokuratury Rejonowej w W. oraz na badania psychiatryczne w Poradni Zdrowia Psychicznego w W., X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku, w sytuacji, kiedy dobrowolnie nie stawi się na wezwanie organu procesowego i nie usprawiedliwi swojej nieobecności;
3. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Na powyższą uchwałę zażalenie złożył prokurator zaskarżając ją w całości oraz zarzucając jej błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jej treść, polegający na uznaniu, że stan utrzymania psa wiązać należy z faktem z powodu nienajlepszego stanu zdrowia X. Y., która zdaniem Sądu nie dawała sobie rady z należytym wykonywaniem obowiązków jakie ciążyły na niej z tytułu posiadania zwierzęcia i że obowiązki te wykonywała w miarę swoich psychofizycznych możliwości, oraz że przestępstwo znęcania nad zwierzęciem może zostać popełnione jedynie umyślnie i wyłącznie z zamiarem bezpośrednim, który to zamiar powinien być badany w odniesieniu do samej czynności sprawczej, a nie woli zadania cierpień lub bólu zwierzęciu,

podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy zdaniem skarżącego nie pozwala na przyjęcie takich wniosków, albowiem z treści zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż X. Y. sędzia Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku, w chwili popełnienia czynu objętego postępowaniem była leczona psychiatrycznie, co w powiązaniu z ujawnionym toku postępowania stanem fizycznym psa w typie [...], opinią biegłego lekarza weterynarii, protokołów oględzin miejsca jednoznacznie wskazuje, że zaistniały znamiona przestępstwa określonego w przepisie „art. 31 ust. 1a” ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt, a bliżej nieokreślone stwierdzenia Sądu I Instancji wyrażone w zaskarżonej uchwale „Te obowiązki wykonywała w miarę swoich psychofizycznych możliwości” rzutuujące na ocenę zachowania X. Y. winny być przedmiotem opinii biegłych sądowych z zakresu psychiatrii, co możliwym jest jedynie po uprzednim uchyleniu immunitetu sędziowskiego, przesłuchania w charakterze podejrzanej .

Opierając się na przytoczonym wyżej zarzucie skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku, a nadto o uwzględnienie wniosku w przedmiocie zezwolenia na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie do Prokuratury Rejonowej w W. oraz na badania psychiatryczne w Poradni Zdrowia Psychicznego w W. X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w J. w stanie spoczynku, w sytuacji, kiedy dobrowolnie nie stawi się na wezwanie organu procesowego i nie usprawiedliwi swojej nieobecności.

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej zważył, co następuje.

Zażalenie prokuratora nie zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie prezentowany jest pogląd, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może zostać skutecznie podniesiony tylko wtedy, gdyby w zaskarżonym wyroku poczyniono ustalenia faktyczne nie mające jakiegokolwiek oparcia w przeprowadzonych dowodach, albo gdyby określonych ustaleń nie poczyniono, pomimo, że z przeprowadzonych i uznanych za wiarygodne dowodów określone fakty jednoznacznie wynikały (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.01.2022 r., I KA 10/21, LEX nr 3342243; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8.07.2020 r., I KA 5/20, LEX nr 3277621.). Podniesienie zarzutu opisanego w art. 438 pkt 3 k.p.k. w zasadzie zastrzeżone jest do takich przypadków, kiedy materiał dowodowy został poprawnie skompletowany i oceniony, a pomimo tego poczynione ustalenia faktyczne nie odpowiadają wnioskowi wynikającemu z tychże dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.09.2021 r., V KK 341/20, OSNK 2021, nr 10, poz. 40.).

Kwestionując ustalenie sądu *a quo*, iż „stan utrzymania psa wiązać należy z faktem z powodu nienajlepszego stanu zdrowia X. Y., która zdaniem Sądu nie dawała sobie rady z należytym wykonywaniem obowiązków jakie ciążyły na niej z tytułu posiadania zwierzęcia i że obowiązki te wykonywała w miarę swoich psychofizycznych możliwości,” skarżący nie podniósł żadnego argumentu wskazującego na to, iż ustalenie powyższe jest błędne, a w szczególności nie podjął próby wykazania braku oparcia tychże ustaleń w przeprowadzonych dowodach.

W świetle powołanych przez sąd *a quo* w uzasadnieniu uchwały dowodów nie budzi wątpliwości fakt, że w sierpniu 2021 r. sędzia X. Y. przebywała na leczeniu w szpitalu i tam przekazała W. K. klucze do swojego domu mieszkalnego w J. przy ul. [...] i prosiła go, aby podczas jej nieobecności opiekował się jej psem w typie [...]. Zarówno powyższa okoliczność, wygląd zewnętrzny X. Y., jak i stan zajmowanych przez nią pomieszczeń mieszkalnych opisany w zeznaniach przez przebywających na posesji świadków, jednoznacznie wskazują na prawidłowość ustalenia, iż jej możliwości psychofizyczne nie pozwalały nie tylko na prawidłowe wywiązanie się z obowiązków związanych z posiadaniem psa, lecz także zapewnieniem sobie opieki.

Okoliczność powyższą zdaje się dostrzegać skarżący wskazując zarówno we wniosku, jak i zażaleniu na potrzebę oceny zachowania sędzi X. Y. przez biegłych lekarzy psychiatrów.

Ustalenia faktyczne w powyższym zakresie uznać zatem należy za prawidłowe, a w konsekwencji zarzut skarżącego w tym zakresie jest niezasadny w stopniu oczywistym.

Niezrozumiały jest podniesiony przez prokuratora zarzut w części, w której kwestionuje on ustalenie sądu I instancji, że „przestępstwo znęcania nad zwierzęciem może zostać popełnione jedynie umyślnie i wyłącznie z zamiarem bezpośrednim, który to zamiar powinien być badany w odniesieniu do samej czynności sprawczej, a nie woli zadania cierpień lub bólu zwierzęciu”. Po pierwsze powołane sformułowanie nie stanowi ustalenia faktycznego, a jest interpretacją prawną art. 35 ust. 1 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Po drugie wykładnia taka pozostaje w zgodzie z dominującym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem (akceptowanym także przez skarżącego), zgodnie z którym przestępstwo znęcania nad zwierzętami może zostać popełnione jedynie z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim, przy czym zamiar ten należy odnosić do samej czynności sprawczej, a zatem danego zachowania (działania albo zaniechania sprawcy). Z tej linii orzeczniczej wynika, że dla bytu przestępstwa nie jest konieczna wola sprawcy nakierowana bezpośrednio na chęć wyrządzenia krzywdy zwierzęciu, lecz jedynie wola dokonania określonego zachowania wobec zwierzęcia, np. niekarmienia lub zamykania w ciasnym ciemnym pomieszczeniu.

Podnosząc oba uchybienia prokurator nie wykazał też ich wpływu na treść uchwały, co jest warunkiem *sine qua non* uznania zarzutu apelacyjnego za skuteczny.

Mając powyższe na względzie, należało orzec, jak na wstępie.

[M. T.]

[f.n]

